

De voornaamste knelpunten op een rijtje

De vraag beantwoorden of het voorgestelde nieuwe stelsel beter is dan het oude kan naar onze wijze van zien zonder meer met ja beantwoord worden. Maar de mate waarin daarvan sprake is, en zeker de vraag of de overgang op een rechtvaardige manier gebeurt en daarmee tot evenwichtige uitkomsten leidt is sterk afhankelijk van de oplossing van een flink aantal nog resterende knelpunten.

De mogelijkheden om tot aanpassingen in de bestaande regelgeving te komen binnen het huidige stelsel zijn weliswaar begrijpelijk, maar stuiten op toenemend en volhardende tegenstand van overheid, toezichthouders en jongere deelnemers op overigens verschillende gronden. In de achterliggende 10 jaren is gebleken dat voor een oplossing langs deze weg het draagvlak ontbreekt. En erkend moet worden dat de overdrachten die op diverse punten inherent zijn aan het bestaande systeem om structurele oplossing vragen.

Wij denken dat tegen deze achtergrond het best tot een definitieve oplossing kan worden gekomen door een aantal resterende knelpunten op te lossen. Tot overleg daartoe zijn wij nog steeds bereid. MAAR... Lukt dat niet of in onvoldoende mate dan rest ons slechts de weg naar acties en/of juridische procedures.

De knelpunten op een rijtje

1. Omzetting van de bestaande aanspraken naar het persoonlijk aandeel in het pensioenvermogen tegen de huidige rente op staatsleningen is onaanvaardbaar.
  - a. Het zou immers een erkende onevenwichtigheid in het huidige stelsel waarbij ouderen het renterisico van jongeren grotendeels hebben gedragen in de afgelopen periode, naar de toekomst toe bestendigen.
  - b. Bovendien zou bij invoering van het voorgestelde beschermingsrendement, gebaseerd op diezelfde obligaties, een groot beleggingsrisico bij de ouderen komen te liggen in het geval van een toekomstige rentestijging. Dan zullen de waarden van die zogenaamd veilige beleggingen immers sterk in waarde dalen en tot een negatief beschermingsrendement leiden.
2. Omdat de invoering van een nieuw stelsel niet voor 2026 gerealiseerd zal kunnen worden is de ruimte die pensioenfondsen krijgen om tijdens de overgangperiode een aangepast beleid te

voeren essentieel. De voorstellen dienaangaande zijn qua structuur weliswaar acceptabel, maar het voorstel om toch gedurende die jaren de verplichtingen nog steeds te moeten berekenen op basis van de rts is onlogisch en onaanvaardbaar.

3. Het tekort in pensioenopbouw dat voor groepen van oudere nog actieve deelnemers ontstaat als gevolg van de afschaffing van de doorsneepremie moet worden opgelost, maar het is onlogisch de financiële effecten daarvan mede op de schouders van de reeds gepensioneerden te leggen.
4. De instelling van een solidariteitsreserve heeft gelet op de toelichting een tweeledig doel. Enerzijds om de verplichtstelling Europeesrechtelijk te borgen anderzijds om de risicodeling te versterken ten opzichte van de spreidingstermijnen die daarnaast en primair mogelijk worden. Zowel het vullen van deze reserve als het onttrekken daaraan lijkt echter zowel bij de transitie als in de jaren daarna uiterst complex en bovendien een nieuwe bron van voortdurende discussie tussen generaties. Heroverweging van deze in onze ogen onnodige reserve is daarom wenselijk.
5. Een groot zorgpunt is wat ons betreft de complexiteit van de nieuwe regeling die weliswaar technisch grotendeels lijkt te kloppen, maar zo moeilijk uitlegbaar zal blijken te zijn dat daarmee het draagvlak onder de deelnemers niet zal worden versterkt.
6. Dat geldt zowel voor de plannen met betrekking tot de transitie, de daarmee samenhangende periode die daaraan voorafgaat, als voor de wijze waarop de toekomstige rendementen worden toegedeeld. Technisch gezien is hierbij weliswaar sprake van een sterk gemodificeerd, en daarmee verbeterd, lifecycle systeem, zeker wanneer het beschermingsrendement niet gebaseerd zal zijn op uitsluitend de rts, maar op de werkelijke opbrengst van alle vastrentende waarden. Maar of dit op basis van uitsluitend leeftijdscohorten moet en of dit überhaupt uitlegbaar is naar de deelnemers behoeft nadere overweging.